

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Serologie in Nederland

Nota om tot een besluit te komen over de rol van de overheid bij inzet van serologie voor andere doeleinden dan vastgesteld door de Taskforce serologie.

Toepassing op advies van taskforce serologie

De volgende toepassingen van serologie zijn geadviseerd door de Taskforce serologie en uitgedragen door VWS:

- Diagnostiek ten behoeve van zorg en maatregelen voor de individuele patiënt wanneer moleculaire diagnostiek niet voldoende is.
- Onderzoek naar het verloop van de epidemie in de populatie.

De nationale voorraad Wantai testen is hiervoor beschikbaar en lijkt vooralsnog toereikend. De taskforce serologie signaleert echter een toenemende behoefte aan serologie bepalingen voor patiëntenzorg omdat naast vanuit de ziekenhuizen ook vanuit de huisartsen en verpleegtehuizen deze diagnostiek aanvragen. Hiervoor dient voldoende serologie beschikbaar te zijn.

Maatschappelijke behoefte aan andere toepassingen van serologie in Nederland

De taskforce serologie signaleert een toenemende behoefte aan het serologisch testen om te voorzien in de behoefte van "weten of men een infectie heeft doorgemaakt". Diverse laboratoria bieden deze testen aan en dit aanbod zal naar verwachting in de zeer nabije toekomst snel toenemen. Binnen de Taskforce speelt de discussie of serologie als onderdeel van het nationaal testbeleid, en dus ondersteund door de overheid, ingezet moet worden om te voorzien in de maatschappelijke behoefte. Met name de behoefte onder zorgmedewerkers wordt erkend. De discussie over breed testen van zorgmedewerkers wordt in de taskforce gevoerd. Daarnaast worden eventuele ethische, psychische, en gedragsaspecten van een dergelijke inzet van serologie gezien maar advisering hierover valt buiten expertise terrein Taskforce.

Beslispunt voor VWS

Opties:

1. Maatschappelijke behoefte wordt uitdrukkelijk onderdeel van het nationale testbeleid hetgeen inhoudt dat de overheid een taak heeft in het borgen van voldoende beschikbaarheid van betrouwbare serologie (los van de vraag hoe dit in te richten).
2. Maatschappelijke behoefte is geen onderdeel van nationale testbeleid en wordt aan de vrije markt overgelaten.

Overwegingen

- Omdat de keuze voor optie 1 een aanpassing zou zijn van het testbeleid zou overwogen kunnen worden om het OMT te vragen hier een advies over te geven.

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 5.1.2e
info@rivm.nl

- De relatie tussen antistoffen, mate en duur van bescherming tegen herinfectie en besmettelijkheid is niet bekend.
- Omdat de mate en duur van bescherming bij een serologische respons nog onbekend zijn, zijn deze data vooralsnog niet bruikbaar om persoonsgebonden maatregelen te nemen.
- Een serologische respons ontwikkelt zich pas na enkele dagen tot weken waardoor serologische data niet gebruikt kunnen worden voor transmissie onderzoek om verspreiding van het virus te voorkomen.
- De ethische en psychische aspecten van serologische testen en mogelijke effecten op welzijn en (risico)gedrag van mensen zijn onbekend.
- De Nederlandse laboratoria vertegenwoordigen een professioneel netwerk dat in goed overleg met aanbieders van testen en via onderlinge uitwisseling van data in staat is om in de huidige markt efficiënt goede diagnostiek van verschillende aanbieders te implementeren.
- Het aanbod en de verkrijgbaarheid van serologische testen op de snel veranderende internationale markt zal gemonitord moeten worden. Dit zal belegd moeten worden bij partijen met expertise op dit gebied.
- De Taskforce serologie zal internationale initiatieven voor grootschalige inzet van serologie in de bevolking in de gaten houden en hierover rapporteren aan de LCT.
- Hoe groot de behoefte is aan “weten of men een infectie heeft doorgemaakt” is onbekend. Er is behoefte aan een inschatting van de maatschappelijke vraag naar testen. De infectieradar van het RIVM biedt mogelijk enig inzicht in deze vraag.
- Signaal vanuit het microbiologische veld: het ter beschikking stellen van Wantai testen onder de marktprijs uit de nationale voorraad om te voorzien in een maatschappelijke behoefte werkt mogelijk marktverstrend.
- Signaal vanuit het microbiologische veld: er lijkt op dit moment een goed functionerende markt te zijn waarmee serologie dus ook overgelaten kan worden aan de markt. Dit houdt in dat ook de serologie ten behoeve van patiëntenzorg overgelaten kan worden aan de markt, zoals in de praktijk nu ook al het geval is.

Implicaties van het besluit

Indien optie 1 wordt gekozen: maatschappelijke behoefte aan serologie wordt onderdeel van het testbeleid.

- De logistieke poot van de Taskforce (die naast de inhoudelijke taskforce opereert) zou versterkt moeten worden en de rol krijgen om de logistiek rondom serologische testen te coördineren en faciliteren. Bij versterking zou gedacht kunnen worden aan inkopers, logistieke experts en vertegenwoordigers van leveranciers.
- De inhoudelijke taskforce zou dan omgevormd moeten worden om ook over de maatschappelijke behoefte te adviseren door toevoeging van bijvoorbeeld ethici, gedragswetenschappers, psychologen en diverse stakeholders.

Optie 2 wordt gekozen: maatschappelijke behoefte wordt geen onderdeel van het testbeleid

Er moet besloten worden wat te doen met de voorraad Wantai testen nadat uitgeleverd is voor de aanvragen voor onderzoek, waaronder onderzoek Sanquin/Pieter-corona. Hierbij kan gedacht worden aan het terugkopen van de nationale voorraad aan Sanbio. Daarnaast kan overwogen worden om een deel van de voorraad in reserve te houden voor toepassing bij bron- en contactonderzoek, zoals eerder geopperd werd tijdens de LCT. Het lijkt niet wenselijk om Wantai testen uit de nationale voorraad ter beschikking te stellen onder de marktprijs om te voorzien in een maatschappelijke behoefte. Dit werkt mogelijk marktversturend.